

آشفته بازار ارز؛ چه دست‌هایی در کار است؟

بازار آشفته ارز و افزایش جهشی قیمت دلار با هیچیک از معادلات رایج و تعریف شده در این عرصه قابل توجیه نیست ولی روند افزایش، در حالی که با افزایش غیرمنطقی بسیاری از کالا و خدمات دیگر نیز همراه است...

بازار آشفته ارز و افزایش جهشی قیمت دلار با هیچیک از معادلات رایج و تعریف شده در این عرصه قابل توجیه نیست ولی روند افزایش، در حالی که با افزایش غیرمنطقی بسیاری از کالا و خدمات دیگر نیز همراه است کماکان ادامه دارد. چه کسانی نرخ روزانه ارز را تعیین می‌کنند؟ نرخ تعیین شده بر چه اساس و با چه معیاری تعیین می‌شود؟ و از کدام کانال‌های رسمی یا غیررسمی به کف بازار ارز می‌رسد؟ چه کسانی مسئولیت سامان دادن به این آشفته بازار را برعهده دارند و در ایفای مسئولیت خویش دست به چه اقداماتی زده‌اند؟ ... پرسش‌هایی است که بسیاری از آنها بی‌جواب مانده‌اند و یا پاسخ‌ها با حدس و گمان و اشاره‌های تلویحی - والبتنه گاه صریح - به این و آن یا فلان مرکز و بهمان جریان همراه است و آنچه در این میان نادیده گرفته شده و یا به نظر می‌رسد که نادیده گرفته شده است، فشارهای جانبی ناشی از افزایش بی‌رویه و جهشی قیمت ارز بر مردم است که از طریق افزایش بی‌حساب سایر کالا و خدمات مورد نیاز مردم به آنان وارد می‌شود.

مرکز مبادله ارزی که راه اندازی شد، مردم و بسیاری از فعالان اقتصادی منتظر کاهش نرخ دلار در بازار آزاد بودند. اما با توجه به نابسامانی بازار ارز در روزهای اخیر، ظاهراً دست‌هایی در کار است تا ضمن کمرنگ جلوه دادن کار این مرکز، بازار به تعادل نرسد. روند افزایشی قیمت دلار به گونه‌ای است که به گفته صراف‌ها، آنها نیز برای جلوگیری از ضرر و زیان تنها خریدار دلار هستند و کمتر این ارز را می‌فروشند. با افزایش روزانه قیمت‌ها در چند روز گذشته، فروش برای صراف‌ها نوعی ریسک و زیان است و به همین دلیل تنها خریدار ارز هستند.

یکی از صراف‌ها در پاسخ به این سؤال که دلار باز هم افزایش خواهد یافت، می‌گوید: معلوم نیست که در روزهای آینده قیمت‌ها چه روندی خواهند داشت. مشخص نیست که دولت چه کاری می‌خواهد انجام دهد. از وقتی اتاق معاملات ارزی راه افتاده قیمت‌ها افزایش یافته است.

به گزارش فارس، نکته قابل توجه حضور پیرنگ دلان ارز در بازار و گران‌تر خریدن دلار نسبت به صراف‌ها است، فعالیت برخی دلان تا حدی است که برخی از آنها برای تسهیل مبادلات از دستگاه‌های کارت‌خوان بسیار استفاده می‌کنند. فعالیت این افراد بیشتر در کنار صراف‌ها است و معمولاً قیمت بالاتری برای خرید ارز از مشتریان پیشنهاد می‌کنند. به نظر می‌رسد در آشفته بازار ارز و عوامل اقتصادی و غیراقتصادی افزایش قیمت، حضور دلان در ایجاد التهاب بیشتر تأثیرگذار است. شاید، اقداماتی که همانند سال گذشته انجام شد و برخورد انتظامی با دلان صورت گرفت، بتواند از رشد بیش از پیش قیمت دلار و التهابات بکاهد.

قیمت‌ها در بازار آزاد

ساختگی است

در واکنش به افزایش قیمت‌ها در بازار آزاد ارز، سخنگوی کانون صرافان گفت: قیمت‌ها در این بازار ساختگی است. «#نصرت عزتی سامیان» در گفت‌وگو با ایرنا، با بیان آنکه بانک مرکزی با نظر مشورتی کانون صرافان نرخ ارز مبادله‌ای را تعیین می‌کند، اظهار داشت: عده‌ای در بازار ارز پس از راه اندازی مرکز مبادلات ارزی مقاومت کرده و قیمت‌ها را صوری اعلام می‌کنند.

وی ادامه داد: معامله‌چندانی با ارقام اعلامی در بازار ارز انجام نمی‌شود و در صورتی که خرید و فروشی نیز انجام شود آن معامله عمق دار نیست و عقل بازار آن را نمی‌پذیرد.

عزتی سامیان تصریح کرد: معامله 100 یا 200 دلار با نرخ‌های اعلامی نمی‌تواند مورد استناد قرار گیرد و بانک مرکزی برای تعیین نرخ ارز مبادلاتی با صراف‌های بزرگ مشورت می‌کند.

وی با بیان آنکه، ارز قابل توجهی در مرکز مبادلات ارزی عرضه می‌شود، اظهار داشت: این مرکز به متقاضی واقعی ارز ارائه می‌کند و بالاخره بازار آزاد را تحت تأثیر قرار می‌دهد.

سلب اختیار دولت از بازار

براساس طرحی دو فوریتی ارز تنها از طریق بانک مرکزی و در چارچوب ضوابطی که مجلس تعیین می‌کند ارائه می‌شود و صندوق توسعه ملی نقش خزانه دولت را ایفا خواهد کرد.

نادر قاضی پور نماینده مردم ارومیه، ضمن اعلام ارائه طرح دو فوریتی مجلس برای کنترل و سلب اختیار دولت از بازار ارز، علت اصلی افزایش بی‌سابقه نرخ دلار را دخالت دولت برای جبران کسری بودجه خود در طرح ماندگار و همچنین تداوم پرداخت یارانه نقدی مرحله اول خبر داد.

قاضی پور با تأکید بر اینکه دولت خود عامل اصلی آشفتگی بازار ارز است از طرح دو فوریتی مجلس برای کنترل بازار ارز و سلب اختیار در حوزه ارز در هفته آینده خبر داد و گفت: بر اساس این طرح دو فوریتی، ارز تنها از طریق بانک مرکزی و در چارچوب ضوابطی که مجلس تعیین می‌کند ارائه می‌شود و صندوق توسعه ملی نقش خزانه دولت را ایفا خواهد کرد.

به گفته قاضي پور در حال حاضر دولت با راه اندازي مركز مبادلات ارزي نه تنها نرخ ارز را شناور نكرده بلكه اين نرخ را به چهار نرخ تبديل كرده و در حال حاضر نرخ ارز در بازار رسمي، بازار سياه، مركز مبادلات ارزي و بازار مرجع مبادله مي شود. قاضي پور تصريح كرد: دولت در حال حاضر دچار كسري مالي شده و همين امر باعث شده تا از محل مركز مبادلات ارزي مبادرت به ارزآوري و تأمين كسري مورد نياز خود كند. آيا مقاومت بازار شكسته خواهد شد

علي محمد احمدي عضو كميسيون برنامه و بودجه مجلس نيز گفت: بازار ارز يك بازار حساس است و وقتي سياست گذار كه در اينجا منظور بانك مركزي مي باشد، بدون تأمل تعادل اين بازار را بهم مي زند، كنترل و برگرداندن اين بازار به حالت تعادل اوليه به سادگي امكان پذير نخواهد بود. نماينده مردم دهلران در مجلس خاطرنشان كرد: لذا اين تعادل نيازمند آن است كه اين بازار انتظارات جديد پيدا كند.

وي اظهار كرد: بانك مركزي قبل از اينكه اين بحران ايجاد شود با ارز شناور مديريت شده يك نرخ ارز به نام ارز مرجع تعريف كرده بود كه در واقع تلاش مي كرد فاصله ميان ارز مرجع و ارزي كه در بازار موازي مبادله مي شد را مديريت كند. وي ادامه داد: هر چند در همان زمان فاصله معناداري ميان ارز آزاد و ارز مرجع وجود داشت؛ اما تا حدودي باز هم اين وضعيت قابل تأمل بود. اما وقتي بانك مركزي دست روي بازار برد و مكانيسم عرضه ارز را تغيير داد و تقاضاي رشد كرد، اين وضعيت سبب شد متأسفانه بازار با عدم تعادل روبرو شود كه كنترل اين عدم تعادل تا حدودي مشكل به نظر مي رسد. اين عضو كميسيون برنامه و بودجه مجلس گفت: در حال حاضر دليل عدم تعادل بازار ارز علي رغم سازوكار جديد اين است كه معمولا كساني كه دست اندركار بازار ارز هستند انتظارات خود را با شرايط موجود تطبيق مي دهند. وي ادامه داد: واقعيّت اين است كه در حال حاضر كساني كه بازيگر بازار ارز هستند فعلا برآيند جمع بندي شده از اتفاقات ندارند كه با اين ساز و كار جديد دولت چه كار مي خواهد بكنند؟

احمدي درباره وعده بهمني مبني بر شكسته شدن مقاومت بازار ارز در روزهاي آتي گفت: آقاي بهمني دستوري عمل مي كند؛ در حالي كه كار كرد اقتصاد به عناصري كه كارگزاران اصلي بازار هستند، يعني عرضه كنندگان و تقاضاكنندگان برمي گردد. وي ادامه داد: درست است كه بانك مركزي يكي از مهم ترين عرضه كنندگان ارز مي باشد و مي تواند تا حدودي طرف عرضه را مديريت كند؛ اما مديريت طرف تقاضا ديگر با آقاي بهمني نيست كه ايشان هرگاه دلش بخواهد نرخ ارز را بالا ببرد و هر موقع دلش خواست نرخ ارز را پايين بياورد.

وي افزود: بازار ارز با قواعد و ساز و كار مخصوص به خود كار مي كند و ما هرگاه يك بازار طبيعي را دست كاري كرديم بازگشت آن بازار به حالت تعادل اوليه به سادگي امكان پذير نخواهد بود. بررسي نابساماني بازار ارز

يك عضو كميسيون اقتصادي مجلس نيز از بررسي نابساماني اخير بازار ارز در جلسه هفته آينده كميسيون متبوعش خبر داد. حجت الاسلام سيدناصر موسوي نماينده مردم فلاورجان و عضو كميسيون اقتصادي مجلس شوراي اسلامي با اشاره به نابساماني در بازار ارز گفت: دولت بايد براي مقابله با نابساماني ارز، ذخيره ارزي خود را وارد بازار كند. وي با تاكيد بر اينكه ذخيره ارزي دولت ايران بسيار فراتر از آن است كه بخواهد نابساماني اين روزهاي بازار ارز را برطرف كند، افزود: همه مسئولان براي مقابله با نابساماني بازار ارز بايد احساس مسئوليت كنند؛ با متهم كردن يكدیگر نمي توانيم با نابساماني بازار ارز مقابله كنيم چرا كه لازمه مقابله با اين پديده اتحاد، همدلي و هماهنگي مسئولان است.

موسوي با بيان اينكه مهمترين وظيفه اين روزهاي دولت، كنترل بازار ارز است، خاطرنشان كرد: مجلس شوراي اسلامي قطعا در مقابل نابساماني هاي ارزي سكوت نخواهد كرد. اين عضو كميسيون اقتصادي مجلس گفت: در جلسه هفته آينده كميسيون متبوعش مباحث مربوط به اختلال در بازار ارز را پيگيري خواهد كرد. تقاضا را بايد محدود كرد

كارشناسان اقتصادي معتقدند، آنچه كه امروز در بازار ارز اتفاق افتاده برخلاف سياست هاي موثري است كه قبلا وجود داشت. امروز تقاضا براي خريد ارز و واردات کالا بالا رفته و افزايش واردات، تقاضا براي ارز را نيز افزايش داده است و قيمت دلار را در بازار نامتعادل كرده است.

از طرف ديگر نقدبنگي زيادي كه در دست مردم است به سمت بازار سكه و ارز سوق پيدا كرده است. يكي از كارشناسان نيز معتقد است: امروزه دلار تبديل به يك كالاي سودآور براي عده اي شده است. عدم نظارت موثر بر بازار، باعث گرديده افراي با دست به دست كردن دلار سودهايي ببرند كه مي تواند يكي از دلایل نابساماني در بازار باشد. اين كارشناس اقتصادي در ادامه مي گويد: هرچند اظهارنظر درباره تأثير مركز مبادله ارز هنوز زود است، اما با گذشت يك هفته از كار اين مركز، انتظار مي رفت، بازار را تحت تأثير قرار دهد. وي معتقد است: دست هاي پنهان در كار است كه بازار ارز به تعادل نرسد، بايد مسئولان اين دستها را شناسايي و برخورد كنند.

نابساماني بازار ارز

عمدي است

عضو كميسيون اقتصادي مجلس گفت: وضعيت نابسامان بازار ارز را ناشي از ناتواني نمي دانم، بلكه بازار عمدا مديريت نمي شود. الياس نادران در گفتگو با مهر، با ابراز تاسف از افزايش لحظه اي قيمت دلار در بازار به رغم پيگيري هاي انجام شده و انتقادات به نابساماني هاي موجود بازار ارز، اظهار داشت: واقعا نمي دانم آقاي احمدي نژاد چه فكري در سر دارد؟ چه برنامه اي دارد و توقعش از

نظام چیست و چطور قرار است این نابسامانی را مدیریت کند. وی ادامه داد: من وضعیت موجود را حمل بر بی‌عرضگی و ناتوانی نمی‌دانم، به نظرم کاملاً برنامه‌ریزی شده است. عضو کمیسیون اقتصادی مجلس تصریح کرد: موضوع این است که این بازار تعدد مدیریت نمی‌شود، با توجه به گزارشاتی که مسئولان اجرایی به مجلس ارائه کردند ما از لحاظ ذخایر ارزی و فروش نفت مشکل آنچنانی نداریم که این وضعیت در پی آن به وجود آید. نماینده تهران تأکید کرد: بخش اعظم مشکل امروز بازار ما به اراده دولت برمی‌گردد که بازار را آشفته نگه داشته است. واقعا نمی‌دانم چه پیش خواهد آمد؟ بهتر است آقای احمدی‌نژاد از برنامه‌های خود به مردم بگوید تا آنها قضاوت کنند. نادران با اشاره به قیمت دیروز دلار با تأسف گفت: آقایان گفته اند نمی‌گذارند قیمت دلار به سه هزار تومان برسد!